

gaaer bort fra Kaldet; thi saa vil Offer og Accidenter staae som et Vidnesbyrd om, hvem der lønner Præsten, og hvem han er forpligtet til at tjene. Det burde ogsaa tages i Betragtning, at en saadan Afløsning til en fast Byrde ikke vel stemmer med Sognebaandets Løsning; thi naar en Mand slutter sig til en anden Sjaelsfører, er det naturligt, at han gjerne vil vise sin Erkjendtlighed mod den, hvis Virksomhed han saaledes gjør Krav paa, og hvis Virksomhed for ham maa have saameget større Betydning, som det ofte kan være forbundet med megen Uleilighed og lange Reiser at yde den. Men naar man tænker sig Offer og Accidenter forvandlede til en fast Afgift, er det en Selvfølge, at han maa vedblive at betale den til Sognepræsten, og ikke kan give den til den Præst, han slutter sig til. Følgen vil blive, at han kommer til at svare den faste Afgift til Sognets Præst og ved Siden deraf et Bidrag til den, han slutter sig til. Der er en anden Betragtning, der gjorde sig gjældende, da endnu tillige Styrelsen af Indenrigsministeriet var betroet mig, en Betragtning, jeg ikke nu kan frigjøre mig for, skjøndt den ikke egentlig vedrører Cultusministeriet, og som Følge heraf skal jeg tillade mig at nævne nogle Tal, hvoraf Styrelsen af Offer og Accidenter bliver indlysende. I Kjøbenhavn udgjorde det, efter en Gjennemsnitsberegning for 5 Aar, 28,619 Rd. 62 $\frac{1}{2}$ s., i Sjælland (indbefattet det Kald, hvorfra der ikke var indkommen Beretning, nemlig Elmelunde) 114,225 Rd. 64 $\frac{1}{2}$ s., paa Volland og Falster 19,631 Rd. 57 $\frac{1}{2}$ s., i Thy 58,494 Rd. 81 $\frac{1}{2}$ s., tilsammen paa Værne, Kjøbenhavn indbefattet, 220,971 Rd. 72 $\frac{1}{2}$ s. For Aalborg Stift 38,107 Rd. 67 $\frac{1}{2}$ s., for Viborg 26,931 Rd. 65 $\frac{1}{2}$ s., for Aarhus 69,584 Rd. 80 $\frac{1}{2}$ s., for Ribe 63,395 Rd. 42 $\frac{1}{2}$ s., tilsammen for Sylland 198,019 Rd. 62 $\frac{1}{2}$ s., eller tilsammen for hele Landet 418,991 Rd. 38 $\frac{1}{2}$ s., eller afrundet 419,000 Rd. Det vil altsaa, naar vi tænke os, at den Indtægt, der nu er flydende, — det er vel en Udgift, der udredes af Befolkningen, men den er flydende, thi Ingen kan sige just, hvorledes og naar han vil komme til

at udrede den — lægges over paa de faste Eiendomme, have en meget væsentlig nationaløkonomisk Betydning, navnlig da vor Skattefordeling paa Landet jo ikke er kommen videre, end at naar man ligner en Skat der, vil den væsentlig komme til at hvile paa de faste Eiendomme. Hvis det nu er saa, at en Afgift, der lægges paa en fast Eiendom, nedsetter dennes Værdi med Skatternes 25 dobbelte Beløb, en Sætning, som jeg troer af sig selv er klar, vil man, naar man tænker sig denne Afgift lagt paa de faste Eiendomme, nedsette disses Værdi med 10,475,000 Rd. Jeg troer, at man maa omgaaes varsomt med Forhold, der have en saa indgribende økonomisk Betydning. Det er overordentlig let at nedskrive et Par Linier om, at det skal forandres til en fast Afgift, men man maa see den fulde Betydning deraf. Hvis hele Udviklingens og Befolkningens Dpfattelse skulde gaae i den Retning, er det ikke udelukket, at man kunde komme til en Afløsning, hvor det befindes hensigtsmæssigt. Det skeer nu og da i Kjøbstæderne, at Offer og Accidenter blive afløst af et fast Vederlag. Hvis Tidsaanden skulde gaae med sin mægtige Kraft i den Retning, og den bryder sig ikke saa nøie om, hvilke Ulemper der flyde deraf, vil der ikke være Noget til Hinder for, at naar en enkelt Commune forbrede det, man kunde afløse Offer og Accidenter, men det vilde efter min Dpfattelse ikke være forsvarligt udenvidere at forandre saa bethdelige Byrder som Offer og Accidenter til en fast Afgift. Deri troer jeg, at Forsamlingen, idetmindste det store Fleertal af den, vil give mig Medhold.

Jeg er altsaa kommen til det Resultat, at naar Talen er om en Forandring af de Geistliges Lønninger og til den Ende at danne et geistligt Lønningsfond, vil det for at opnaae alle de Fordele, som dermed unægtelig ere forbundne, være tilstrækkeligt at indbrage Tien- den, saa at den ikke tilflyder det enkelte Kald, men dette Lønningsfond, hvorfra Afgifterne igjen skulle udredes.